

Đại học Quốc gia Tp.HCM

với Nghị định 115 và 80

✧ VÂN NGUYỄN

Dù gặp nhiều khó khăn, Đại học Quốc gia Tp.HCM (ĐHQG-HCM) đã kiên trì triển khai các Nghị định 115/2005/NĐ-CP và Nghị định 80/2007/NĐ-CP nhằm xây dựng và phát triển các tổ chức KH&CN tự chủ, tự chịu trách nhiệm, hướng tới các doanh nghiệp KH&CN. Hiện ĐHQG-HCM có 27 tổ chức KH&CN, trong đó có 25 tổ chức thuộc đối tượng điều chỉnh của ND115 và 2 tổ chức mới thành lập là đối tượng của ND80.

Tình hình triển khai và thành tựu đạt được

PGS. TS Nguyễn Thanh Nam - Phó trưởng ban KH&CN (ĐHQG-HCM) cho biết, thời gian qua, ĐHQG đã triển khai công tác chuyển đổi các đơn vị KH&CN theo ND115, bao gồm các bước: xây dựng quy trình từ chuẩn bị hồ sơ tới thẩm định các cấp cho các đề án chuyển đổi tổ chức KH&CN theo ND115 và ND80; xây dựng các biểu mẫu hồ sơ đề án và các hướng dẫn

Bộ Khoa học và Công nghệ làm việc với Đại học Quốc Gia Thành phố Hồ Chí Minh về tình hình thực hiện Nghị định 115/2005/NĐ-CP và Nghị định 80/2007/NĐ-CP

triển khai; đánh giá đề án, thẩm định đề án theo sát các văn bản pháp quy của nhà nước, phù hợp với điều kiện thực tế tại ĐHQG.

Có 24 tổ chức KH&CN hoạt động có hiệu quả, trong đó 22 tổ chức hoạt động theo ND115 và 2 doanh nghiệp theo ND80. Đến nay, ĐHQG đã tiến hành thẩm định hầu hết các đề án chuyển đổi và sẽ hoàn thành phê duyệt trong quý III năm 2011.

Song song với việc chuyển đổi các tổ chức KH&CN theo ND115 và 80, ĐHQG đã phối hợp với các đơn vị thành viên và trực thuộc đẩy mạnh việc phân cấp, giao quyền tự chủ và tự chịu trách nhiệm, nâng cao hiệu quả hoạt động và đạt được một số kết quả đáng khích lệ. Hoạt động chuyển giao công nghệ (CGCN) là một trong những điểm

mạnh của ĐHQG trong nhiều năm qua. Giai đoạn 2009-2010, mặc dù gặp khó khăn do kinh tế suy thoái, nhưng doanh thu CGCN vẫn không giảm, đạt 76,3 tỷ năm 2009 và 86,3 tỷ đồng năm 2010. So với giai đoạn 2001-2005, doanh thu của hoạt động này từ 2006-2010 tăng 1,46 lần với 401,1 tỷ đồng. Đặc biệt, những năm gần đây, một số kết quả nghiên cứu công nghệ cao như công nghệ vi mạch, công nghệ vật liệu mới, công nghệ sinh học, công nghệ môi trường... đã được chuyển giao cho các cơ quan, địa phương và doanh nghiệp.

Điển hình:

Khu Công nghệ Phần mềm (ITP) có vai trò là cầu nối giữa đại học và công nghiệp, chuyển đổi hoạt động theo ND115 từ tháng 12/2009. Sau khi

Từ năm 2006 – 2010, doanh thu từ chuyển giao công nghệ của ITP đạt gần 15 tỷ đồng

Các sản phẩm của ICDREC đánh dấu sự trưởng thành của đội ngũ nhân lực ĐHQG. Ảnh: V.N

chuyển đổi, ITP bắt đầu chuyên môn hóa các hoạt động của mình. Với sự hình thành của 3 công ty cổ phần, ITP đã bước đầu chứng tỏ năng lực thu hút đầu tư từ xã hội. Nhiều sản phẩm công nghệ được tạo ra như: phần mềm phân tích biến dạng lún, cho phép phân tích và đánh giá biến dạng lún của mặt đất, góp phần tạo giải pháp trong quản lý khai thác nước ngầm, chống ngập, quy hoạch và thiết kế xây dựng công trình. Phần mềm quản lý đất đai được xây dựng để phục vụ công tác lưu trữ, quản lý hồ sơ... hiện đang được ứng dụng hiệu quả tại Biên Hòa (Đồng Nai), Lâm Đồng, Kon Tum... Đặc biệt, ITP đã xây dựng được mô hình “cặp song sinh” phòng thí nghiệm – doanh nghiệp (hình thành doanh nghiệp cạnh phòng thí nghiệm). Mô hình này đang chứng tỏ lợi thế bởi nó giúp vừa nghiên cứu, vừa triển khai ứng dụng, từ đó nâng cao chất lượng nghiên cứu. Việc hình thành một doanh nghiệp song song để chuyên thương mại hóa kết quả nghiên cứu của phòng thí nghiệm được xem là khả thi hơn việc phát triển một doanh nghiệp vừa nghiên cứu giỏi, vừa kinh doanh tốt.

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Thiết kế Vi mạch (ICDREC) đã thiết kế và gửi chế tạo thành công chip SigmaK3 – chip vi xử lý đầu tiên của Việt Nam, ứng dụng cho các thiết bị điện tử dân dụng như máy lạnh, máy

giặt, thiết bị y tế... Tiếp đó là chip VN8-01, nhanh chóng được ứng dụng vào nhiều thiết bị như remote tivi đa năng, quang báo, xây dựng hệ thống kiểm soát, báo hiệu an toàn hàng hải... và đã được chuyển giao cho Tổng công ty Bảo đảm An toàn Hàng hải II.

Phòng Thí nghiệm Công nghệ Nano (LNT) đã chế tạo thành công điốt phát sáng (LED) dùng trong công nghiệp chiếu sáng nhằm mục đích tiết kiệm năng lượng, đã được chuyển giao cho Công ty Red Sun Energy JSC. Chế tạo thành công các loại cảm biến nano sinh học, được thử nghiệm để định lượng hàm lượng glucoza trong máu bệnh nhân tiểu đường, xác định ADN/protein trong cây trồng biến đổi gen.

Trung tâm Nghiên cứu Vật liệu Polymer đã nghiên cứu các vật liệu hấp thụ sóng radar, đa dải radar hồng ngoại ứng dụng trong kỹ thuật quân sự, vật liệu hấp thụ ánh sáng mặt trời chuyển thành nhiệt năng dùng cho thiết bị chưng cất nước biển. Từ đó triển khai dự án phục vụ nhu cầu quốc phòng và dân dụng như: nhà vệ sinh và hệ thống xử lý chất thải của người bằng nước biển tại 3 đảo Trường Sa Lớn, Song Tử Tây và Sinh Tồn (2009-2010); vật liệu hấp thụ và chuyển đổi năng lượng mặt trời ứng dụng trong thiết bị cấp nước ngọt cho hải đảo; hoàn thiện công nghệ

nấu luyện, đúc và xử lý nhiệt hợp kim nhôm độ bền cao cho chế tạo khuôn ép để giày dép.

Vườn Bảo tồn Tre Việt Nam – mô hình hợp tác khoa học hỗ trợ địa phương.

Để đảm bảo cho sự phát triển bền vững của dự án Làng Sinh thái Tre Phú An, bên cạnh làng sinh thái, ĐHQG đã thành lập Trung tâm Nghiên cứu và Bảo tồn Tài nguyên Thiên nhiên, là cầu nối giữa khoa học và thực tế, rút ngắn thời gian CGCN. Đây là trung tâm nghiên cứu đầu tiên của ĐHQG được thành lập bên ngoài đại học và gắn kết trực tiếp với địa phương. Trong ký kết hợp tác toàn diện giữa tỉnh Bình Dương và ĐHQG, Làng Sinh thái Tre Phú An và Trung tâm Nghiên cứu và Bảo tồn Tài nguyên Thiên nhiên là nội dung quan trọng. Với hoạt động này, ĐHQG đang hướng đến việc đưa khoa học vào cuộc sống, đưa các nhà khoa học về với địa phương.

Trần trở từ thực tế

Cũng theo PGS.TS. Nguyễn Thanh Nam, đặc điểm chung của các tổ chức KH&CN trong ĐHQG đều là các đơn vị có quy mô không lớn; cơ quan chủ quản đều là trường đại học; cán bộ lãnh đạo và cán bộ nghiên cứu hầu hết kiêm nhiệm; cơ sở vật chất của các trung tâm hạn chế, phần lớn đều dựa vào cơ quan chủ quản; hoạt động chuyển giao công nghệ còn mang nặng tính “dịch vụ” đơn thuần

và không dựa trên các tài sản trí tuệ được bảo hộ, nên không bền vững.

Việc chuyển đổi theo NĐ115 và NĐ80 đã tạo hành lang pháp lý ổn định cho hoạt động sản xuất kinh doanh (SXKD), giúp các tổ chức KH&CN có hướng đi mới, tăng cường trách nhiệm và nâng cao tính tích cực, chủ động, sáng tạo; tạo điều kiện gắn kết nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ với SXKD và đào tạo nhân lực; thúc đẩy mở rộng triển khai các sản phẩm KH&CN phục vụ xã hội, mở rộng quy mô SXKD, tự chủ trong chiến lược và kế hoạch phát triển.

Tuy nhiên, quá trình triển khai cũng gặp không ít những khó khăn, vướng mắc. Về tài sản, các trường, viện không được quyền giao đất cho các tổ chức KH&CN trực thuộc để thực hiện SXKD. Còn nhiều vướng mắc liên quan đến bàn giao tài sản là đất đai, nhà xưởng khiến tổ chức KH&CN không thể hạch toán rạch ròi chi phí sử dụng đất đai, nhà xưởng. Trang thiết bị khó phân biệt thiết bị nào phục vụ nghiên cứu khoa học, thiết bị nào phục vụ SXKD; khó chia sẻ lợi nhuận thu được từ việc khai thác những tài sản từ các nguồn vốn khác nhau;... Thiếu nhân lực trình độ cao

ở tổ chức KH&CN trong đại học do cơ chế liên thông giữa nhà trường và các tổ chức này chưa tốt. Do phải tự đảm bảo cuộc sống nên các tổ chức tập trung vào triển khai SXKD, mảng nghiên cứu ít được quan tâm.

Trước thực tế đó, TS. Nam kiến nghị, Nhà nước cần nhanh chóng bổ sung các quy định liên quan đến giao đất và cho thuê đất đối với các tổ chức KH&CN chuyển đổi sang doanh nghiệp KH&CN; có cơ chế riêng về quy định vốn điều lệ, giá trị phần vốn nhà nước, đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước sau khi chuyển sang công ty cổ phần, xác định giá trị doanh nghiệp... Bộ KH&CN có các văn bản hướng dẫn đến các Sở KH&CN về thủ tục đăng ký hoạt động KH&CN cho các đơn vị chuyển đổi; ban hành quy chế chính sách, làm việc với các bộ liên quan nhằm đồng bộ hóa các quy định, hỗ trợ tổ chức KH&CN làm việc với các cơ quan liên quan nhằm tháo gỡ vướng mắc. Cho phép các tổ chức KH&CN xây dựng và thực hiện những chương trình KH&CN dài hơi trên cơ sở tiềm lực của tổ chức và giá trị khoa học thực tiễn của sản phẩm đăng ký. Có chính sách nghiêm minh, quyết liệt trong việc bảo vệ quyền sở hữu

trí tuệ.

TS. Nam cho biết thêm, giai đoạn 2011-2015, tầm nhìn tới 2020, ĐHQG định hướng mục tiêu xây dựng ĐHQG-HCM thành đại học định hướng nghiên cứu hàng đầu ở Việt Nam, phát triển tiềm lực KH&CN để tạo ra những sản phẩm có ý nghĩa khoa học và thực tiễn cao làm thế mạnh KH&CN riêng của mình, phát huy vai trò của KH&CN ĐHQG trong sự phát triển kinh tế - xã hội Việt Nam.

Một số nhiệm vụ cần triển khai như: xây dựng Khu Viện nghiên cứu và Khu Công viên khoa học nhằm tạo môi trường thuận lợi cho hợp tác giữa các nhóm nghiên cứu, thúc đẩy quan hệ đại học - doanh nghiệp, chuyển giao công nghệ, thương mại hóa sản phẩm; đẩy mạnh hoạt động của các trung tâm nghiên cứu phát triển theo hướng gia tăng hoạt động chuyển giao công nghệ, phát triển sản phẩm và dịch vụ mới trên cơ sở khai thác các công nghệ được bảo hộ sở hữu trí tuệ, công nghệ cao; thành lập Trung tâm Sở hữu trí tuệ và Chuyển giao công nghệ; đa dạng hóa các nguồn đầu tư tài chính theo hướng xây dựng cơ chế chính sách ưu đãi nhằm thu hút đầu tư. □

Vui một chút

Quà tặng

Chàng trai Scotlan nói với người yêu:

- Anh mong rằng món quà mà anh sắp tặng em sẽ làm cho ngón tay em thêm xinh đẹp.

- Cám ơn anh, nhưng đừng mua thứ đắt tiền quá!

- Không đâu! Em có trông thấy một cái giũa móng tay đắt tiền bao giờ chưa...!?

Lý sự của chồng

Cô vợ than thở với chồng:

- Em vừa đi chúc tết mấy đứa bạn cũ, chúng nó chê em dạo này mập.

Có lẽ em phải đi bơi mình ạ. Họ nói tập môn này mau giảm trọng lượng.

Ông chồng cười khẩy:

- Em có thấy con cá voi nào gầy chưa?

Hỏi sinh

Ông Giám đốc hỏi một nhân viên:

- Cậu có tin vào sự hồi sinh sau khi chết không?

- Thưa sếp, không!

- Vậy mà hôm qua, khoảng một tiếng sau khi cậu xin tôi về sớm để đi đám ma ông nội cậu, ông ấy đã đến đây tìm cậu!

Lý do

Quan tòa hỏi nữ nạn nhân:

- Chẳng lẽ bà không cảm thấy gì khi bị cáo đặt tay lên đùi của bà trong rạp hát à?

- Có, có chứ! Nhưng lúc ấy tôi nghĩ là hắn có ý định tốt đẹp khác chứ không phải có âm mưu lấy cái ví của tôi.

(Sưu tầm)